

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/26-2028/2029***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/26

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Propedeutyka nauk medycznych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Collegium Medicum
Kierunek studiów	Systemy diagnostyczne w medycynie
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia, inż.
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr II
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. n. med. Łukasz Błażowski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. n. med. Łukasz Błażowski, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☒ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

- Wykład – zaliczenie bez oceny
Ćwiczenia – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiadomości w zakresie biologii człowieka. Znajomość anatomii i fizjologii człowieka

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej czynników wpływających na stan zdrowia człowieka oraz fizjopatologii choroby;
C ₂	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej zaburzeń adaptacyjnych organizmu człowieka;
C ₃	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej współczesnych metod diagnostycznych;
C ₄	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej kodyfikacji objawów i jednostek chorobowych;
C ₅	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej epidemiologii oraz czynników ryzyka najczęstszych objawów i chorób układu krążeniowo-naczyniowego, pokarmowego, neurologicznego, endokrynologicznego, kostno-stawowego, oddechowego, moczowo-płciowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego oraz chorób psychicznych;
C ₆	nabycie przez studenta wiedzy dotyczącej symptomatologii chorób z ww. układów (w podstawowym zakresie).

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	student zna i rozumie zjawiska i procesy z zakresu medycyny, w szczególności dotyczące wybranych zagadnień z zakresu: cytologii, histologii, anatomii i fizjologii człowieka, fizjopatologii chorób, fizjoterapii oraz podstawowych zasad badania lekarskiego	K_W03
EK_02	student potrafi przygotować wystąpienia ustne oraz typowe prace pisemne w języku polskim lub języku obcym, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K_U11
EK_03	student potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	K_U13
EK_04	student potrafi świadomie projektować swoją ścieżkę kształcenia oraz samodzielnie aktualizować i integrować z innymi dziedzinami wiedzę nabytą na studiach	K_U15
EK_05	student jest gotów do rozumienia społecznych aspektów praktycznego stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności oraz związanej z tym odpowiedzialności a także do wypełniania zobowiązań społecznych	K_K03
EK_06	student jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej a także do wymagania tego od innych	K_K05

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wykład wprowadzający: Medycyna – ogólny rys historyczny.
Stan zdrowia i choroby – definicje i podstawowe pojęcia.
Etiopatogeneza i fizjopatologia chorób – definicje i podstawowe pojęcia, przykłady.
Determinanty zdrowia – podział.
Zaburzenia procesów adaptacyjnych organizmu – definicje i podstawowe pojęcia.
Nazewnictwo medyczne. Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych.
Przykłady chorób cywilizacyjnych (miażdżyca, nowotwory, cukrzyca) – współczesne możliwości profilaktyki chorób społecznych.
Choroby serca (choroba niedokrwienna, choroby zastawek, zaburzenia rytmu, stany nagłe w kardiologii) – epidemiologia, objawy.
Guzy tkanek miękkich – podział, objawy.
Najczęstsze choroby układu oddechowego (astma oskrzelowa, stany zapalne, rozedma płuc, pylica płuc, odma opłucnowa) – objawy.
Najczęstsze choroby układu krwiotwórczego (podstawowe pojęcia, zaburzenia czynności układu krwiotwórczego, zmiany w układzie białokrwinkowym, zaburzenia krzepnięcia krwi).
Najczęstsze choroby układu limfatycznego – przyczyny, objawy.
Najczęstsze choroby nerek (zapalenie nerek, mocznica, rak, torbielowatość nerek, kamica nerkowa) – etiopatogeneza, objawy.
Wybrane przewlekłe choroby chirurgiczne przewodu pokarmowego [choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, rak żołądka, choroby wątroby i dróg żółciowych (marskość wątroby, rak wątroby, kamica żółciowa), rodzaje przepuklin] – objawy, ustalenie rozpoznania.
Choroby układu ruchu (zmiany zwyrodnieniowo- wytwórcze stawów i pozastawowe, osteoporoza, guzy kości, reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty, dna) – etiopatologia, objawy.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Zbieranie wywiadu (wywiad lekarski, pielęgniarzski, środowiskowy).
Badanie przedmiotowe – zasady, schematy.
Aseptyka i antyseptyka.
Czynniki ryzyka chorób serca i naczyń (modyfikowalne, niemodyfikowalne).
Przewlekłe i ostre niedokrwienie kończyn – objawy, metody postępowania.
Nadciśnienie tętnicze – epidemiologia, objawy (podział), profilaktyka.
Rak płuc – epidemiologia, objawy, czynniki ryzyka, profilaktyka.
Wybrane ostre choroby chirurgiczne przewodu pokarmowego [krwawienie z przewodu pokarmowego, zapalenie trzustki, zapalenie otrzewnej, choroby jelit (zapalenie wyrostka robaczkowego, niedrożność)] – objawy, ustalenie rozpoznania.
Choroby żył, guzki krwawnicze - etiologia, objawy, działania profilaktyczne.
Choroby przemiany materii (cukrzyca, otyłość) – skala problemu, podziały, objawy, możliwości działań profilaktycznych.
Uzależnienia (palenie papierosów, nadużywanie alkoholu, narkotyki, nadużywanie leków) – skala problemu, podstawowe pojęcia, profilaktyka.

Grypa – epidemiologia, objawy, profilaktyka.
AIDS – podstawowe pojęcia, objawy, profilaktyka.
Choroby weneryczne (kiła, rzeżączka) – skala problemu, objawy, profilaktyka.
Nowotwory skóry (rak, czerniak), wirusowe i grzybicze choroby skóry – epidemiologia, objawy, profilaktyka.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: projekty studenckie.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	kolokwium	w
	prezentacja	ćw.
EK_02	prezentacja	w, ćw.
EK_03	dyskusja	w, ćw.
EK_04	prezentacja	w, ćw.
EK_05	obserwacja studenta podczas zajęć	w, ćw.
EK_06	obserwacja studenta podczas zajęć	w, ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie przedmiotu odbywać się będzie poprzez kolokwia, projekty studenckie, aktywność na zajęciach i udział w dyskusji. Potwierdzi ona stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Weryfikacja osiąganych efektów kształcenia kontrolowana jest na bieżąco w trakcie realizacji zajęć. Ocena uzyskana z zaliczenia przedmiotu pozwoli ocenić stopień osiągniętych efektów.

Ćwiczenia – przy wystawieniu oceny końcowej brana jest pod uwagę ocena z kolokwium, projekt studencki oraz aktywność studenta na zajęciach.

Kolokwium uznaje się za zaliczone na ocenę pozytywną, gdy student uzyska min. 51% pkt. z zadanych pytań.

Skala punktacji:

dost. (51 - 60)% pkt.,
 +dost. (61 - 70)% pkt.,
 dobry (71 - 80)% pkt.,
 +dobry (81 - 90)% pkt.,
 bardzo dobry (91 - 100)% pkt.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	44
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	n.d.
zasady i formy odbywania praktyk	n.d.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Latkowski J.B. (red.), Medycyna rodzinna, PZWL, Warszawa 2004.
2. Nagay B., Kompendium chirurgii ogólnej, Wyd. PAM, Szczecin 1998.
3. Pawlaczek B. (red.), Zarys pediatrii, PZWL, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Herold G. (red.), Medycyna wewnętrzna. Repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy, PZWL, Warszawa 2005.
2. Latkowski J.B., Lukas W. (red.), Medycyna rodzinna – repetytorium, PZWL, Warszawa 2005.
3. Czerwionka-Szaflarska M., Wysocki P. (red.), Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Skrypt dla studentów, Bydgoszcz 2004.
4. Seller R.H., Diagnostyka różnicowa najczęstszych dolegliwości, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej